

Concept Beleidsplan Thomaskerk Zierikzee 2024-2029

Ontwerp augustus 2023

Dit beleidsplan is opgesteld door Ds. F.J.T. Schipper als voorlopig beleidsplan in afwachting van een nieuwe predikant. Het is door de kerkenraad besproken op de vergadering van 13 september 2023 en als concept beleidsplan aanvaard.

Vastgesteld in de kerkenraadsvergadering van

scriba

preses

Gebruik van het beleidsplan

De kerkenraad verkent jaarlijks hoe het beleidsplan functioneert en of aanvullend beleid of toepassing gewenst is. In aanloop naar de opstelling van een nieuw beleidsplan buigt de kerkenraad zich over de vraag welke werkwijze en voorbereidende evaluatie gewenst en mogelijk is.

Wie zijn we?

Wie we zijn: het profiel van de gemeente van de Thomaskerk

De Gereformeerde kerk Zierikzee is deel van de Protestantse Kerk in Nederland. Omwille van een herkenbare identiteit presenteert ze zichzelf vooral als “Thomaskerk Zierikzee”.

Ze heeft plaatselijk drie zustergemeentes binnen de PKN: de Evangelisch-Lutherse Gemeente Zierikzee-Zeeland, de Hervormde Gemeente Zierikzee en de Vrijzinnige Gemeente Zierikzee.

De Thomaskerk voelt zich ook verbonden met andere kerken in Zierikzee en omgeving. Met sommige daarvan wordt samengewerkt, bijvoorbeeld binnen het Platform voor de Kerken in Zierikzee.

De Thomaskerk wordt door mensen van binnen én buiten de gemeente ervaren als een warme, laagdrempelige en kleurrijke gemeenschap, waar mensen van alle leeftijden en allerlei achtergrond zich thuis kunnen voelen. Het is een gemeente die sterk verbonden is met de plaatselijke omgeving en ook betrokken is bij wat er in de landelijke samenleving plaatsvindt. Ze probeert waar mogelijk zinvol mee te werken aan initiatieven die de samenleving en haar bewoners ten goede komen.

Op de website van de Thomaskerk en in andere media wordt dit profiel zó geformuleerd:

We zijn “een open en saamhorige door God bewogen en bevlogen gemeente in Zierikzee”.

Aantallen

Per 5 november 2023 waren er in onze ledenadministratie 141 doopleden geregistreerd en 297 belijdende leden. Daarnaast 5 gastleden en 8 mensen die hebben blijkgegeven van hun betrokkenheid bij de gemeente (zogenoeten ‘vrienden’ of meegeregistreerden van de gemeente).

De leeftijdsopbouw van de gemeente: 12,6% is tussen de 0 en 20 jaar oud, 15,1% tussen de 20 en de 45 jaar, 26,5% tussen de 45 en de 65 jaar, 45,9% 65 jaar en ouder. De gemeente is dus vrij grijs te noemen, maar het ontbreekt zeker niet aan jonge gezinnen.

Gemiddeld bezoeken ongeveer 200 mensen de zondagse erediensten.

Ongeveer 75 gemeenteleden zijn op de een of andere manier actief in de organisatie van de gemeente. Er wordt veel door vrijwilligers gedaan.

Wie we zijn, gezien vanuit de kern van het kerk zijn: de identiteit van de gemeente

De Thomaskerk in Zierikzee vormt een gemeenschap van mensen die in God geloven.

Het geloof dat hen samenbrengt is gebaseerd op de Bijbel.

Het centrum van dit geloof is dat we God kennen door Jezus, zijn Zoon: door hoe hij met mensen omging, en door zijn leven, sterven en opstaan voor ons.

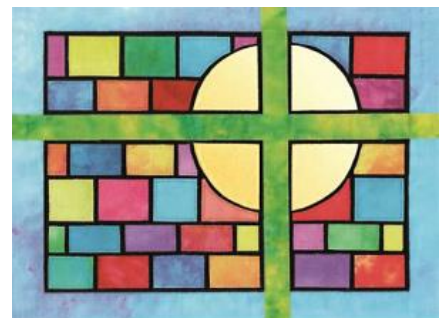
De Geest van God helpt ons om te geloven, te hopen en lief te hebben.

Wij geven aan dit geloof inhoud door:

ons leven op God af te stemmen,
binnen de gemeente naar elkaar om te zien
en dienstbaar te zijn aan de samenleving.

Op de website van de Thomaskerk en in andere media wordt deze kern ook zó in woord en beeld gebracht:

ONDER ZIJN HEMEL
GODS REISGENOTEN
OP ZIJN AARDE

Wat is onze opdracht? – de missie van de gemeente

De Thomaskerk ziet het als opdracht

- om een gastvrije, open gemeenschap te vormen waarin mensen iets kunnen ervaren van Gods liefde zoals die is belichaamd in Jezus.
- om de verbondenheid te zoeken met andere kerken.
- om in de kerkdiensten gezamenlijk voor God te zingen, om ons geloven, hopen en liefhebben vanuit de Bijbel te laten bezielen en om in gebed met God te delen wat ons bezighoudt.
- om levenslang te blijven leren en om als leerlingen van verschillende leeftijd, visie en achtergrond elkaar te inspireren.
- om een gemeenschap te vormen waarin we naar elkaar omzien en met elkaar meeleven.
- om zorg te verlenen aan wie dat nodig hebben, binnen en buiten de kerk, en om dienstbaar te zijn in de samenleving.
- om verantwoord met de schepping om te gaan en ook zelf duurzaam te leven.

Hoe proberen we dit gestalte te geven?

Wie we mogen zijn in het licht van het Evangelie en wat de opdracht is die daar voor de gemeente uit voortvloeit, geven we handen en voeten op verschillende terreinen van het gemeentelieven. Een klassieke indeling van die terreinen is die van de aandachtsvelden *vieren – leren – dienen*, vaak voorafgegaan door *het opbouwen van de gemeenschap*. In de praktijk overlappen die drie of vier velden elkaar. Ook kan het geforceerd overkomen om activiteiten onder te brengen bij slechts een van die aandachtsvelden. Het jeugdwerk bij voorbeeld heeft betrekking zowel op de gemeenschap als op de kerkdienst, zowel op het leren als op het dienen. Toch wordt hierna voor de overzichtelijkheid een volgorde aangehouden die is ontleend aan de klassieke indeling van aandachtsvelden.

De gemeente als gemeenschap

Een gastvrije en naar buiten gerichte gemeenschap

De deuren van de kerk gaan als het ware naar binnen en naar buiten open.

Naar binnen toe: We vinden het belangrijk dat mensen zich thuis voelen in de Thomaskerk, of ze nu lid zijn van de gemeente of niet. In beide groepen zijn steeds meer mensen die niet (meer) zo vertrouwd zijn met kerkelijke taal, muziek en gebruiken. Het delen van 'het goede nieuws' vraagt om belangstelling voor het goede nieuws, maar ook om belangstelling voor die ander. Missionaire communicatie is niet enkel een kwestie van het uitzenden van een boodschap. Het gaat ook om het opnieuw verstaan van die boodschap. We vinden het belangrijk dat mensen van wat voor afkomst, geaardheid, genderidentiteit of levenssituatie dan ook zich aanvaard en veilig kunnen voelen in onze gemeente.

Naar buiten toe: we weten ons als kerk geroepen een licht in de wereld te zijn en een bijdrage te leveren aan een samenleving die sociaal, duurzaam en rechtvaardig is.

Obstakels, vragen en uitdagingen:

- Hoe houden we rekening met hen die niet vertrouwd zijn met kerkelijke taal, muziek en gebruiken zonder hierin te simpel of te banaal te worden?
- Hoe zorgen we dat kerkleden die juist wel vertrouwd zijn met de kerkelijke traditie hun geloof kunnen blijven verdiepen?
- Hoe vinden we de juiste balans tussen 'binnen' en 'buiten', tussen de opbouw van de gemeente en haar roeping in de samenleving?
- Hoe kunnen we eraan blijven bijdragen dat mensen van diverse afkomst, geaardheid, genderidentiteit en levenssituatie zich veilig en aanvaard kunnen voelen in onze gemeente?

Plannen:

- Binnen de kerkenraad, de liturgiecommissie, de werkgroep Nieuwe Kerkvieringen, binnen de werkgroep Ontmoeting en Verdieping, jeugdwerk en pastoraat en op alle andere terreinen zoeken we naar goede antwoorden op deze uitdagingen. Ze vormen een blijvend perspectief van aandacht.

Eenheid en verscheidenheid

In de gemeente van de Thomaskerk heerst gelukkig geen verdeeldheid tussen stromingen van verschillende geloofsbeleving. Toch zijn er wel degelijk verschillend. Niet veel gemeenteleden zullen zichzelf voorzien van het stempel 'evangelisch', 'behoudend' of 'vrijzinnig', maar er zijn er wel die zich in sommige opzichten aangesproken voelen door de theologie en uitingsvormen van die stromingen.

Obstakels, vragen en uitdagingen:

- Hoe scheppen we een klimaat in de Thomaskerk waarin de verscheidenheid in geloofsbeleving ruimte krijgt zonder dat dit leidt tot verscherping van verschillen?
- Hoe blijven we elkaar vinden in de kern van ons geloven en kerk zijn?

Plannen:

- Met name in de erediensten en bij Ontmoeting en Verdieping, maar ook op de andere terreinen van het gemeentelven proberen we ruimte te scheppen voor verscheidenheid zonder de eenheid uit het oog te verliezen. Het geloofsgesprek wordt bevorderd.
- In de prediking zal worden uitgegaan van de identiteit en missie van de gemeente zoals die hierboven verwoord zijn, maar op zo'n manier dat mensen zich niet buitengesloten hoeven te voelen als ze over sommige dingen anders denken.

Verbondenheid met de Hervormde Gemeente

De moderamina van de twee gemeenten vergaderen enkele keren per jaar samen. De kerkenraden ontmoeten elkaar voor nadere kennismaking en inhoudelijke bezinning.

Er vindt een of twee keer per jaar kanselruil plaats. De diensten op Palmпасen, Hemelvaartsdag en Oudejaarsavond worden gezamenlijk gehouden.

Er worden steeds meer activiteiten op het gebied van het jeugdwerk en van ontmoeting en verdieping samen gedaan.

Obstakels, vragen en uitdagingen:

- De Hervormde Gemeente en de Thomaskerk staan dicht bij elkaar, maar er zijn wel verschillen in beleving en beleid. Hoe kunnen we nader tot elkaar komen zonder die aspecten van onze identiteit die we waardevol vinden, op te moeten geven?
- Waar vinden we 'doorwaadbare plaatsen in de rivier die ons scheidt', kansen om zinvol samen te werken?
- Hoe wordt voorkomen dat de mate en aard van de verbondenheid tussen de gemeenten te veel afhankelijk is van de verstandhouding tussen de predikanten?
- Er zal duidelijk moeten worden wat we met de ingezette toenadering op de langere termijn beogen: een goed contact en alleen daar samenwerken waar dat zinvol is; of het toegroeien naar een federatie dan wel fusie?

Plannen:

- Op het gebied van ontmoeting en verdieping kan meer samen worden gedaan. Te denken valt aan presentaties met landelijk bekende sprekers, toerustingsavonden voor ambtsdragers en gespreksbijeenkomsten.
- Het aantal gezamenlijke activiteiten voor kinderen en jongeren wordt uitgebreid.
- De diaconieën verkennen wat er gezamenlijk gedaan kan worden.
- De moderamina blijven zich bezinnen op de hierboven geformuleerde uitdagingen.

Verbondenheid binnen het Platform voor de Kerken in Zierikzee

In het Platform ontmoeten de Hervormde Gemeente Zierikzee, de Evangelisch Lutherse Gemeente Zierikzee-Zeeland, de Christelijke Gereformeerde Kerk van Zierikzee, de Christengemeente Zierikzee, het Korps Zierikzee van het Leger des Heils, de gemeente van de Thomaskerk en de Parochiekern Schouwen-Duiveland van de Pater Damiaanparochie elkaar. Het uitgangspunt van onze gemeente is om op dit vlak samen te werken waar dit mogelijk en zinvol is.

Obstakels, vragen en uitdagingen:

- Ook hier klinkt de vraag hoe we nader tot elkaar kunnen komen zonder die aspecten van onze identiteit die we waardevol vinden, op te moeten geven.
- Hoe kan het Platform de aangesloten kerken en hun leden blijven inspireren tot oecumene?
- Hoe kan het Platform voorkomen dat men het voldoende vindt om telkens dezelfde activiteiten te organiseren (zoals de Volkskerstzangdienst en de dienst in de Week van gebed voor de eenheid) op ongeveer dezelfde manier?
- Hoe kunnen die activiteiten in vorm en inhoud blijven aanspreken?
- Hoe kunnen de kerken die weinig menskracht beschikbaar hebben voor de oecumene, hierbij toch betrokken blijven?

Plannen:

- Het is vooral aan het Platform zelf om op deze uitdagingen in te gaan, maar ze zullen door de vertegenwoordigers van de Thomaskerk in het Platform regelmatig aan de orde worden gesteld.

Verbondenheid binnen classis en ring

De Protestantse Kerk in Nederland telt 11 classes. De Thomaskerk maakt deel uit van de classis Delta (Zeeland en een groot deel van de Zuid-Hollandse eilanden). Omdat de afstand tussen gemeente en classis vrij groot is, bevindt zich daar een niveau tussen: dat van de ring, in ons geval de Ring Schouwen-Duiveland en Tholen. Het is de bedoeling dat de ring stimuleert dat gemeenten in een regio elkaar ontmoeten, inspireren en bemoedigen.

Obstakels, vragen en uitdagingen: :

- Hoe houden we het besef levend dat we als gemeente deel uitmaken van een groter geheel?
- Er is vaak te weinig menskracht om te investeren in bovenplaatselijk werk.
- De meerwaarde van bovenplaatselijke contacten is niet altijd zichtbaar.

Plannen:

- We zullen naar vermogen bijdragen aan het bovenplaatselijk werk, bij voorbeeld door ambtsdragers en andere gemeenteleden voor te dragen voor de classis en voor regionale kerkelijke commissies.
- We zullen deelname aan activiteiten als de Zeeuwse Inspiratiedag bevorderen.

De kerkenraad

De kerkenraad probeert op een zorgvuldige en communicatieve wijze leiding te geven aan de gemeente en haar aan te zetten tot een leven en samenleven vanuit het geloof in God.

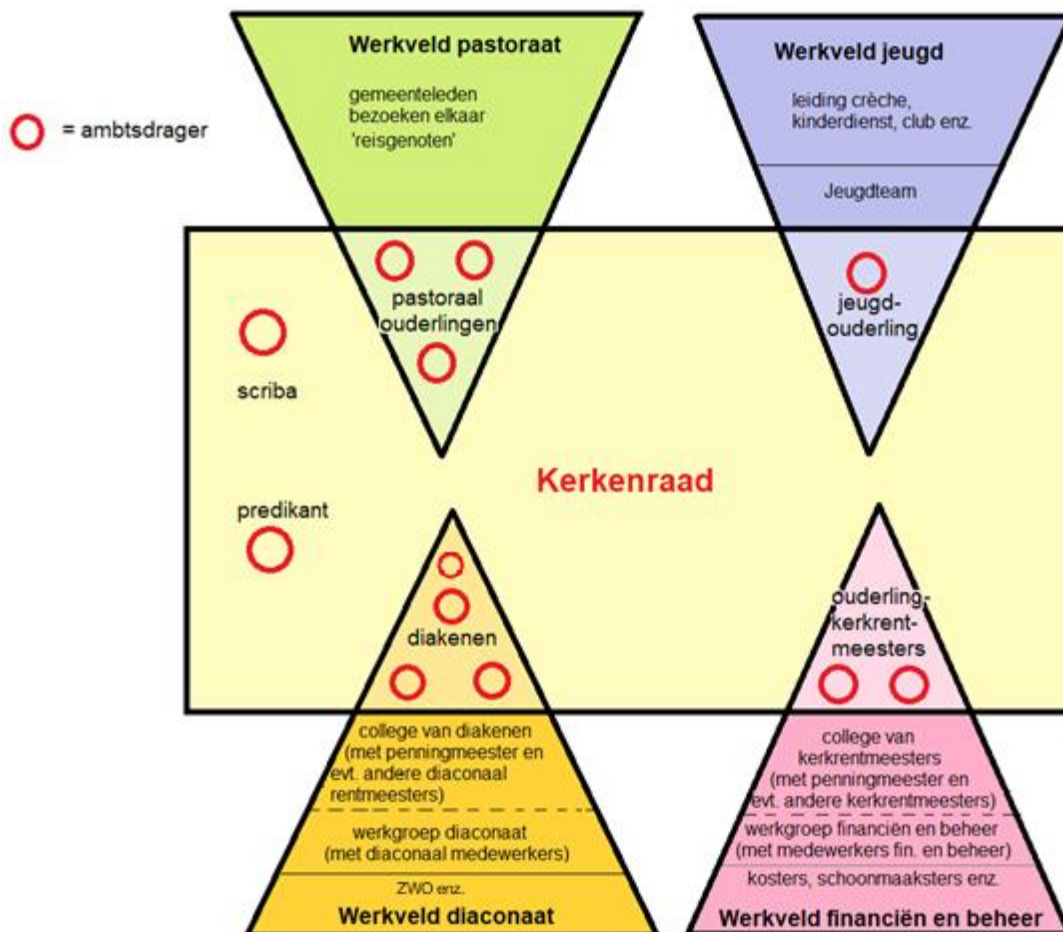
De kerkenraad is in de afgelopen jaren overgegaan van een zogeheten ambtsdragersstructuur naar een werkgroepenstructuur. Voorheen maakte een relatief groot aantal pastoraal ouderlingen en diakenen deel uit van de kerkenraad. In de praktijk hadden niet alle ambtsdragers het gevoel dat hun deelname aan de kerkenraadsvergaderingen heel zinvol was. Zij hadden in de eerste plaats 'ja' gezegd tegen het uitvoerende deel van hun functie, bijvoorbeeld een diaconale activiteit.

In de huidige structuur ligt de nadruk van het uitvoerende werk op de werkvelden zelf waarin gemeentelieden individueel of in werkgroep-verband actief zijn.

In de werkgroepenstructuur wordt elk werkveld vertegenwoordigd door een aantal ambtsdragers dat niet groter is dan nodig:

- Het werkveld pastoraat door drie pastoraal ouderlingen.
- Het werkveld jeugd door twee jeugdouderlingen die samen één ambtsplek vervullen.
- Het werkveld diaconaat door vier diakenen.
- Het werkveld financiën en beheer door twee ouderling-kerkrentmeesters.

Daarnaast maken de scriba en de predikant deel uit van de kerkenraad.

Het moderamen (het dagelijks bestuur) wordt gevormd door de predikant, de scriba, de voorzitter van het College van Diakenen en de voorzitter van het College van Kerkrentmeesters. In overleg kunnen ook andere ambtsdragers deel uitmaken van het moderamen.

In de kerkenraad komen de lijnen samen vanuit de verschillende werkgroepen en commissies, die een grote mate van vrijheid hebben bij het uitvoeren van hun werkzaamheden. De kerkenraad probeert die goed op elkaar af te stemmen.

In de nieuwe structuur wordt ook gezorgd dat niet méér (en niet minder) ambtsdragers dienst hebben dan nodig is. Zo kan in een 'gewone' zondags eredienst worden volstaan met één dienstdoende diaken (die bij het collecteren assistentie krijgt van een collectant) en met één dienstdoende ouderling (die de voorganger de hand drukt, en het consistoriegebed, het welkom en de mededelingen uitspreekt). Om te voorkomen dat elke diaken eens in de twee weken dienst moet doen, is hun aantal na de reorganisatie toch weer iets uitgebreid: van twee naar vier.

Obstakels, vragen en uitdagingen:

- De kerkenraad is kleiner geworden. Dit heeft als voordeel dat er naar verhouding minder mensen gezocht hoeven te worden die deel willen nemen aan de kerkenraadsvergaderingen. Maar het nadeel kan zijn dat bij absentie van ambtsdragers de groep die beslissingen moet nemen, soms wel erg klein wordt.
- Het wordt moeilijker om nieuwe ambtsdragers te vinden.

Plannen:

- De kerkenraad blijft zichzelf herinneren aan het motto: 'Doe wat je kunt; overvraag jezelf en elkaar niet met 'wat moet'.'
- De kerkenraad ruimt tijd in voor inhoudelijke bezinning op het beleid en gesprekken over inspiratie en motivatie.
- Er worden functieomschrijvingen voor de verschillende soorten ambtsdragers opgesteld, waarin duidelijk wordt wat de te verrichten werkzaamheden zijn en hoeveel tijd dit in beslag kan nemen.
- Nagegaan zal worden of we de werkwijze bij het benaderen van gemeenteleden met de vraag of ze ambtsdrager willen worden, kunnen verbeteren.
- Door goede verslagen in het kerkblad Radar nodigt de kerkenraad gemeenteleden uit om inhoudelijk betrokken te blijven bij het beleid.

Vieren

De kerkdiensten

De gemeente voedt zich aan de wekelijkse kerkdiensten, waarin de omgang met de levende God in liederen en gebeden geoefend wordt, en de Bijbel wordt gelezen en gedeeld voor vandaag en morgen.

In de eredienst speelt nadrukkelijk wat hierboven beschreven staat onder de kopjes *Een gastvrije en naar buiten gerichte gemeenschap* en *Eenheid en verscheidenheid*. Daarom heeft de kerkenraad na overleg met de gemeente gekozen voor een combinatie van een 'accentenmodel' en een 'doelgroepenmodel'. In de kerkdiensten zullen in de loop van het jaar verschillende accenten gelegd worden. In de keuze van vormen en thema's, woorden en muziek zal de ene keer wat meer aansluiting gezocht worden bij kinderen en jongeren, een volgende keer wat meer bij hen die zich thuis voelen bij de traditie, of bij evangelische geloofsbeleving of bij een stijlvolle liturgie. Enkele keren per jaar zal een bepaalde doelgroep centraal staan. Voorbeeld hiervan zijn de overstapdienst (primaire doelgroep: kinderen rond de 12 jaar) en de Nieuwe Kerkvieringen (primaire doelgroepen: jongeren, jong-volwassenen en mensen die weinig vertrouwd zijn met kerk en Bijbel).

Woord, beeld en muziek versterken elkaar in de eredienst. Daarom wordt gelet op kwaliteit en onderlinge samenhang daarvan. Zo sluiten de liturgische bloemschikkingen nauw aan bij de verkondiging en het meditatieve orgelspel bij het thema van de dienst. Het gebruik van de beamer vergemakkelijkt het zingen van liederen uit andere bundels dan het Liedboek en het tonen van afbeeldingen.

In 2023 is de inrichting van het liturgisch centrum veranderd. Wat is toegevoegd, staat symbool voor wat we als gemeente belangrijk vinden:

- Het kunstwerk 'Tafel van licht' laat uitkomen dat we beseffen hoe kunst een eigen bijdrage kan leveren aan de eredienst, maar vooral dat we een veelkleurige gemeente rond Christus willen zijn.
- De krukjes in dezelfde kleuren als die van het kunstwerk laten zien dat kinderen hun eigen gewaardeerde plaats in de gemeente en de eredienst hebben.

Obstakels, vragen en uitdagingen:

- Hoe zorgen we dat ook kinderen en jongeren zich thuis voelen in onze kerkdiensten?
- Met name jongere generaties raken het ontwend om te luisteren naar een spreker die langer dan een kwartier aan het woord is. Ze leven in een beeldcultuur en zijn gewend aan veel afwisseling.
- Afwisseling mag niet ten koste gaan van een herkenbare identiteit van de kerkdiensten in de Thomaskerk.
- Het is niet altijd eenvoudig een evenwichtige afwisseling in accenten aan te brengen.

Plannen:

- Samen met de liturgiecommissie zal nagedacht worden over een invulling van de kerkdiensten die op een verantwoorde manier op deze uitdagingen ingaat.
- De werkgroep Nieuwe Kerkvieringen zal zoeken naar een goede, aansprekende invulling van deze bijzondere diensten.

Leren

Kinderen en jongeren

Zoals hierboven al werd geconstateerd: Het is eigenlijk niet terecht om de aandacht voor de jeugd alleen in het aandachtsveld 'Leren' te plaatsen. Heel het kerkelijk leven is hierbij betrokken.

De aandacht voor jonge gemeenteleden is gericht op hun mogelijkheden en opgebouwd als een weg naar zelfstandigheid. Een weg om steeds meer thuis te raken en actief betrokken te zijn binnen de kerk en het delen in geloof. Het Jeugdteam biedt de jeugdouderlingen een goede mogelijkheid om andere gemeenteleden actief te betrekken bij de plannen rondom de jeugd in onze kerk. Ook fungeert dit team als verbindingspunt van de verschillende activiteiten.

Er worden steeds meer activiteiten georganiseerd in samenwerking met de Hervormde Gemeente. Afgesproken is dat de verschillen in de beleving van geloof en kerk zijn er mogen zijn; ze vormen juist aanleiding om met elkaar in gesprek te blijven over wat van waarde is.

Obstakels, vragen en uitdagingen:

- Het aantal kinderen en jongeren in de gemeente is vrij klein. Het aantal dat zich laat betrekken bij de voor hen georganiseerde activiteiten is nog kleiner. Jonge mensen komen over het algemeen het liefst daar waar ze voldoende leeftijdsgenoten kunnen verwachten. Hoe kunnen we zorgen dat die activiteiten toch aantrekkelijk en levensvatbaar blijven?
- Hoe vinden we een goede balans tussen enerzijds gezelligheid en een goede onderlinge band en anderzijds inhoudelijke verdieping?
- Hoe betrekken we jongeren vanaf ongeveer 14 jaar bij activiteiten binnen de kerkgemeenschap?
- Hoe kunnen we als Thomaskerk en/of Platform voor de Kerken het contact met de basisscholen leggen en onderhouden? Een van de complicerende factoren hierbij is dat de kinderen van de Thomaskerk op ongeveer 7 verschillende basisscholen zitten.

Plannen:

- De jeugdouderlingen blijven er alert op dat er voldoende aandacht en ruimte voor kinderen en jongeren blijft bestaan in de erediensten en op andere terreinen van het kerkelijk werk.
- De leiding van de kinderdienst bespreekt regelmatig in haar vergaderingen welke methode en projecten gebruikt worden. Met de predikant wordt nagegaan wat hij aan begeleiding kan bieden bij de voorbereiding van de kinderdienst.
- Het jeugdteam blijft veel zorg besteden aan andere activiteiten voor kinderen. Hierbij zal worden gelet op de nodige afwisseling en op de goede balans tussen gezelligheid en geloofsinhoud.
- De club voor kinderen vanaf 12 jaar op zaterdagavond biedt goede mogelijkheden tot ontmoeting, gesprek en gezelligheid. Met deze club willen we blijven deelnemen aan landelijk georganiseerde spelvormen als Sirkelslag en bezinningsevenementen als de Paaschallenge, omdat daarin de goede balans is gevonden tussen samen creatief actief zijn en bezig zijn met de Bijbel. Samen met de Hervormde Gemeente willen we nagaan wat een goede koers is voor deze club.
- Rond de overstapdienst wordt aan kinderen die naar de middelbare school gaan, verteld wat de catechisatie inhoudt. Ook wordt hen de vraag voorgelegd of ze een concrete taak willen vervullen in het gemeentelven, bij voorbeeld bij de crèche, als collectant of lector.

Catechese

Een keer per jaar wordt er kinderleerhuis gehouden voor kinderen van ca 7 tot en met 12 jaar. Dit gebeurt op een middag voorafgaand aan een avondmaalsdienst. De predikant stelt het materiaal samen. Dit gaat voornamelijk over de betekenis van de Maaltijd van de Heer, zodat de jongeren daar bewust aan zullen deelnemen. Maar ook andere onderwerpen kunnen ter sprake komen. Het kinderleerhuis wordt gegeven door enkele vrijwilligers uit de gemeente die daartoe worden toegerust door de predikant.

Er is catechisatie voor jongeren vanaf 12 jaar. Deze kan worden gegeven door de predikant, maar zou ook kunnen worden verzorgd door gemeenteleden, die daartoe door de predikant worden toegerust. Er worden ongeveer 10 bijeenkomsten per seizoen gehouden. Zolang dat haalbaar is, gebeurt dat in twee groepen. De indeling wordt in overleg met de jongeren en hun ouders bepaald. Zo is het soms wel en soms geen probleem als jongeren uit één gezin in dezelfde groep terechtkomen.

Als daar genoeg belangstelling voor is, kan ook belijdeniscatechisatie worden gegeven. Maar het gebeurt niet vaak meer dat jongeren belijdenis willen doen als afronding van het volgen van gewone catechisatie. Het is eerder zo dat mensen soms op wat latere leeftijd besluiten belijdenis te doen, bijvoorbeeld naar aanleiding van het laten dopen van hun kind.

In de catechese heeft een verschuiving plaats gehad van eenzijdige kennisoverdracht naar een proces van kennismaking met en inwijding in de verschillende kanten van het christelijk geloof in een dialogische situatie. Uiteraard speelt kennisoverdracht nog steeds een rol, maar nu vooral in relatie tot de eigen beleving. De onderwerpen die aan bod komen, zijn evenwichtig verdeeld over de aandachtsvelden Bijbel, gemeente, kerk en (de eigen leef-)wereld.

Obstakels, vragen en uitdagingen:

- De groepen zijn klein.
- De aandachtsboog van kinderen en jongeren is vrij kort.
- Er zijn onder de kinderen en jongeren grote niveauverschillen in basiskennis van Bijbel en geloof.

Plannen:

- Eens in de zoveel seizoenen een projectmatige opzet van de catechisatie, waarbij jongeren kunnen kiezen aan welk onderdeel ze mee willen werken.
- Het bevorderen van het gesprek tussen de generaties. Dit kan al dan niet in combinatie met het vorige plan gebeuren, bijvoorbeeld door een opname van jongeren die hun ouders of grootouders interviewen.
- Meer gebruik van werkvormen voor jongeren die talig minder begaafd zijn.

Ontmoeting en Verdieping

Een goede manier om ons eigen te maken wat God ons aanreikt, is om dat met elkaar te delen. We blijven levenslang leren. Door veranderingen in ons leven en in de samenleving waarvan we deel uitmaken, lezen we de Bijbel op een telkens andere manier. Het is goed om samen na te denken over de vragen die aan het geloof gesteld worden door de cultuur die ons omringt en doordringt. De benaming 'vorming en toerusting' was wel ingeburgerd, maar kon misverstanden wekken. Het gaat op dit werkveld immers niet alleen om toerusting tot een bepaalde taak in de organisatie (bijvoorbeeld door een ambtsdragerscursus), maar om allerlei vormen van ontmoeting en geloofsverdieping. Daarom stappen we over op de benaming 'Ontmoeting en Verdieping' (O&V). De werkgroep die de 'Aanbodkrant' samenstelt met het overzicht van de activiteiten op het gebied van ontmoeten en verdiepen, denkt ook na over de intentie en inhoud van wat er georganiseerd wordt. Zo functioneert ze als een werkgroep O&V. De komende jaren kan dit nog verder uitgewerkt worden, zodat het beleid op dit gebied minder bij de predikant berust en meer gedragen wordt door gemeenteleden.

Bij activiteiten op het gebied van Ontmoeting en Verdieping valt te denken aan:

- Gesprekskringen van gemeenteleden. Sommige van deze kringen draaien al vele jaren. De leden ervan kennen elkaar goed en leven met elkaar mee. Zo grijpen geloofsverdieping en pastoraat in elkaar. Sommige kringen, zoals Ichthus en De Huiskring, zijn 'zelfvoorzienend': onderling wordt afgesproken wie de bijeenkomsten voorbereidt en de gesprekken leidt. In de praktijk is gebleken, dat het goed is dat de predikant het maken van een jaarplanning stimuleert en een keer of vier per seizoen het groepsgesprek voorbereidt en leidt. Andere

kringen, zoals Onderweg en LeChajim, hebben nu nog meer begeleiding van de predikant nodig, maar ook daarin kan meer zelfredzaamheid gestimuleerd worden.

- 'De Kaars', bijbelgespreksgroep voor mensen met een beperking. Deze groep valt officieel onder het Platform voor de Kerken in Zierikzee. In de afgelopen jaren hebben organisatie en leiding hoofdzakelijk bij de predikant van de Thomaskerk berust, maar de stuurgroep wordt interkerkelijker van samenstelling.
- Cursussen en bijbelstudiebijeenkomsten geleid door de predikant.
- Lezingen en presentaties over allerlei onderwerpen, gegeven door de predikant, door gastsprekers of door anderen.
- Groothuisbezoeken: bijeenkomsten van gemeenteleden van een of meer secties, bij een van hen thuis, georganiseerd en geleid door een pastoraal ouderling. De nadruk ligt op nadere kennismaking met elkaar aan de hand van een gesprek over een inhoudelijk onderwerp.
- Diverse samenbindende activiteiten zoals wandelingen, creatieve workshops en gezamenlijke maaltijden.
- Deelname aan activiteiten georganiseerd door anderen, met de mogelijkheid er als leden van de Thomaskerk over na te praten. Bijvoorbeeld samen naar een film die in filmhuis fiZi draait en na afloop in de foyer uitwisselen wat de film ons gedaan heeft.

Door veel van deze activiteiten loopt het jaarthema als een rode draad heen.

De Aanbodkrant waarin ze gepresenteerd worden, wordt ook buiten de Thomaskerk verspreid, omdat veel van de activiteiten ook toegankelijk zijn voor wie geen lid zijn van onze gemeente.

Obstakels, vragen en uitdagingen: :

- De drempel van sommige kringen is voor nieuwkomers te hoog.
- Sommige kringen voor gemeenteleden komen nauwelijks toe aan een inhoudelijk gesprek.
- De deelnemers hebben er soms moeite mee zelf een gespreksonderwerp voor te bereiden.
- Het aantal deelnemers aan De Kaars voor mensen met een beperking loopt terug. Leeftijd en gezondheid spelen een rol, maar ook het gebrek aan nieuwe aanwas.
- De belangstelling voor de groothuisbezoeken zou beter kunnen zijn.
- Veel van de georganiseerde activiteiten trekken weinig jonge gemeenteleden.

Plannen:

- Meer O&V-activiteiten organiseren in samenwerking met de Hervormde Gemeente.
- De werkgroep Aanbodkrant meer het karakter geven van een werkgroep Ontmoeting en Verdieping die nadenkt over een aanbod waarin genoemde uitdagingen ter hand worden genomen.
- Werken aan een aanbod specifiek voor jong-volwassenen. Van de gespreksgroepen komt LeChajim het meest in aanmerking. Maar er kan ook gedacht worden aan anderssoortige activiteiten.
- Meer bekendheid geven aan De Kaars.
- Bezinning binnen de kringen van gemeenteleden hoe de drempel voor nieuwkomers verlaagd kan worden en hoe er een goede balans tussen het delen van ervaringen en het inhoudelijk gesprek gevonden kan worden.

Dienen

Pastoraat

Wie ontdekt hoe waardevol het is dat God naar ons omziet, wil ook zelf naar anderen omzien. Een betekenisvol woord voor dit omzien is pastoraat. 'Pastor' betekent 'herder'.

In de afgelopen jaren is de Thomaskerk overgestapt van ouderlingen-pastoraat op 'reisgenotenpastoraat'. Voorheen werd het meeste pastoraat verricht door de pastoraal ouderlingen, daarin bijgestaan door enkele pastoraal medewerkers en contactdames. Maar het werd steeds moeilijker om nieuwe pastoraal ouderlingen te vinden. En voor veel pastoraal ouderlingen werd het te zwaar om contact te onderhouden met alle mensen in hun sectie die dat nodig hadden. Bovendien wilden we duidelijker gestalte geven aan de roeping die voor alle gemeenteleden geldt om naar elkaar om te zien.

In het 'reisgenotencontact' onderhouden gemeenteleden contact met medegemeenteleden.

De term '**reisgenoot**' is gekozen, omdat die aansluit bij bijbelse beeldtaal. De Israëlieten waren reisgenoten van elkaar die lief en leed in de woestijn met elkaar deelden. Jezus reisde met zijn leerlingen het land door. De Opgestane werd reisgenoot van twee van leerlingen die hem, op weg naar Emmaüs, lieten delen in hun verdriet.

De 'reisgenoten' zijn de gemeenteleden van wie het initiatief uitgaat. De 'reisgenootontvangers' zijn de gemeenteleden die deze vorm van pastorale zorg van de reisgenoten ontvangen. Soms ontwikkelt het onderlinge contact zich zo, dat het moeilijk te onderscheiden is wie nu de reisgenoot en wie de reisgenootontvanger is.

'Reisgenoot' is geen officiële functie waarin een gemeentelid benoemd wordt, maar het is geen vrijblijvende taak. Omdat het geen ambt is, is er geen sprake van een ambtsgeheim. Maar ook voor een reisgenoot zijn vertrouwelijkheid en betrouwbaarheid wezenlijke waarden.

Het aantal gemeenteleden met wie een reisgenoot contact onderhoudt, kan variëren. Veel reisgenoten hebben één of twee adressen voor hun rekening genomen. Zo is de taak goed te overzien en voor veel mensen van allerlei leeftijden goed uit te voeren.

De aard van dit pastoraat is: meeleven met elkaar. De vorm kan een bezoekje thuis zijn, maar kan ook bestaan uit iets dat samen wordt gedaan. Contact via telefoon of app kan aanvullend zijn. In onderling overleg tussen reisgenoot en reisgenootontvanger worden afspraken gemaakt over frequentie en vorm van het contact. De ongedwongenheid van dit pastoraat kan leiden tot oppervlakkigheid, maar dat hoeft zeker niet automatisch het gevolg te zijn.

De reisgenoten hebben ook als taak om pastorale signalen die zij opvangen door te geven aan de pastoraal ouderlingen of de predikant.

Een keer per jaar wordt er een ontmoetingsbijeenkomst voor reisgenoten georganiseerd. Dan worden er ervaringen uitgewisseld en wordt er toerusting gegeven.

De **pastoraal ouderlingen** zijn vooral bezig met het samenbrengen van de vraag om en het aanbod van pastoraat. Ze houden in de gaten of het klikt tussen de gemeenteleden die 'aan elkaar gekoppeld' zijn en stimuleren de onderlinge contacten. Dat doen de pastoraal ouderlingen elk in een deel van de gemeente.

De pastoraal ouderlingen onderhouden zelf ook contact met enkele gemeenteleden, maar ze doen dat in hun hoedanigheid van een reisgenoot.

De pastoraal ouderlingen en de predikant hebben veel onderling overleg. In mondeling contact of via de mail bespreken ze wat er gedaan moet worden als bijvoorbeeld een reisgenotencontact niet naar tevredenheid verloopt of als er een nieuwe reisgenoot nodig is. Ook wordt afgestemd van wie gemeenteleden bezoek krijgen in bijzondere situaties, bijvoorbeeld bij een ziekenhuisopname. Minstens twee keer per jaar komen de predikant en de pastoraal ouderlingen samen voor overleg. Daarin wordt onder meer besproken hoe het reisgenotencontact in het algemeen verloopt. Ook worden de groothuisbezoeken voorbereid.

De **predikant** wordt terecht niet alleen leraar, maar ook herder genoemd. Hij of zij verzorgt in ieder geval het crisispastoraat door bezoeken te brengen aan de mensen die te kampen hebben met lichamelijke en psychische gezondheidsproblemen, verlies van een dierbare, of spanningen in relatie en gezin. Maar daarnaast bezoekt de predikant de gemeenteleden ook zonder directe aanleiding, als teken van betrokkenheid en om te weten wat er binnen de gemeente leeft.

Obstakels, vragen en uitdagingen: :

- Het wordt moeilijker om mensen te vinden die bereid zijn zich in te zetten voor het pastoraat.
- De groep van gemeenteleden die pastorale zorg nodig hebben, blijft groot.

Plannen:

- Er zal besproken worden hoe gezorgd kan worden dat de gemeenteleden die aangegeven hebben geen reisgenoot te willen, niet uit het oog verloren worden.
- Er zal besproken worden hoe voorkomen kan worden dat reisgenotencontacten verwateren.

Diaconaat en ZWO

Diakenen zijn vanouds de dienaars rond de tafel van de Heer. Zij zijn erop gericht dat er werkelijk gedeeld kan worden en dat er voor iedereen plaats is. In verantwoordelijkheid voor de samenleving dagen ze gemeenteleden uit tot een dienende betrokkenheid die gericht is op de heilheid van de mens in Christus. Rechtvaardigheid en barmhartigheid zijn daarbij kernbegrippen.

Onze diakenen werken met een duidelijke taakverdeling. Dit vraagt om goede afstemming en communicatie. Jaarlijks wordt bezien welke onderwerpen in de komende periode extra aandacht verdienen.

Binnen de diaconie heeft ZWO een herkenbare plaats. Als invalshoeken van het diaconale werk krijgen Zending, Werelddiaconaat en Ontwikkelingssamenwerking aandacht via het materiaal dat de landelijke kerk daartoe aanreikt. Daarbij is er speciale aandacht voor de informatie en contacten rond hulpprojecten waarmee we via de classis Delta zijn verbonden. Er wordt dan ook deelgenomen aan de classicale ZWO-commissie.

Vanwege de kerkordelijke bepalingen moet onderscheid gemaakt worden tussen:

- De diakenen, die als ambtsdrager lid van de kerkenraad zijn;
- Het College van Diakenen – twee diakenen (die voorzitter respectievelijk secretaris zijn) en één 'diaconaal rentmeester' die geen ambtsdrager is maar wel benoemd is (de penningmeester)
- De werkgroep diaconaat – de diakenen, een of meer diaconaal rentmeesters en de diaconaal medewerkers: gemeenteleden die uitvoerend diaconaal werk doen.

In de praktijk zullen college en werkgroep zelden apart vergaderen, maar de bevoegdheden van het college zijn officieel wel anders dan die van de werkgroep.

Op het werkveld diaconaat kunnen naast de diakenen, de diaconaal rentmeesters en de diaconaal medewerkers nog anderen actief zijn. Denk aan vrijwilligers bij Tijd voor elkaar in de Thomas, de Voedselbank en het vluchtelingenwerk. Zij nemen niet deel aan vergaderingen van de werkgroep diaconaat. Hun activiteiten vallen soms (deels) onder andere organisaties, maar ze bewegen zich wel deels op het werkveld diaconaat.

Obstakels, vragen en uitdagingen: :

- Het is moeilijk om gemeenteleden bereid te vinden diaken, diaconaal rentmeester of diaconaal medewerker te worden. Veel werk komt hierdoor op maar een paar schouders te rusten.
- Het is niet eenvoudig om op het spoor te komen wie er stille diaconale hulp nodig hebben.
- De behoefte van ouderen aan activiteiten voor senioren verandert. Zo lijkt er minder animo te zijn voor dagjes-uit.

Plannen:

- Betrokkenheid in diverse gestalten bij mensen met sociale en financiële problemen in onze regio: Door contacten met gemeentelijke instanties, contact met of gerichte belangstelling voor diverse organisaties rondom zorg en welzijn (Voedselbank, project SchuldHulpMaatje, Noodopvang, woonzorgcentra).
- Overleg met de diaconie van de Hervormde Gemeente over de vraag wat er goed samen gedaan kan worden.
- Bekendheid geven aan activiteiten en gemeenteleden stimuleren tot meeleven via publicaties in ons kerkblad Radar.
- Actief bemiddelen in vakantieweken voor mensen met een handicap, een kwetsbare gezondheid of weinig bestedingsruimte.
- Het motiveren van gemeenteleden tot steun aan mensen in nood in binnen- en buitenland via de kanalen van Kerk in Actie en via een vrijwillige bijdrage voor het 'missionair-diaconaal aandeel'. Ook de speciale collecten voor het Werelddiaconaat zijn hierin van betekenis.

De Diaconie beschikt over het **“Steunfonds Lucaskamers”**. Dit steunfonds is ontstaan door verkoop van drie woningen genaamd “de Lucaskamers” in de Minderbroederstraat te Zierikzee aan de woningbouwvereniging Zeeuwsland. Deze woningen zijn ooit aan de Gereformeerde Kerk toevertrouwd om in de woonbehoefte van armen te voorzien.

Het doel van het steunfonds is de komende jaren giften uit te keren aan algemeen nut beogende instellingen (ANBI's) die actief zijn in het ondersteunen van de zwakken in de samenleving.

Jaarlijks wordt door de Diaconie aan de Kerkenraad voorgesteld welke ANBI's een gift zullen ontvangen.

Het steunfonds wordt in opdracht van de Diaconie beheerd door het College van Kerkrentmeesters.

Financiën en beheer

Het College van Kerkrentmeesters en de werkgroep financiën en beheer

De taken

De kerk draait niet om geld, maar geld is nodig om alles draaiende te kunnen houden. De veelzijdige opdracht voor het college van kerkrentmeesters om een financieel verantwoord beleid en beheer te voeren, is gericht op een vitale toekomst als geloofsgemeenschap in Zierikzee.

Het beheer en onderhoud van de kerkgebouwen is gericht op een doelmatig gebruik. Veel taken rondom de gebouwen worden achter de schermen verricht, maar zijn van groot belang voor de kwaliteit van ons kerk-zijn.

Vanuit de werkgroep financiën en beheer wordt ook zorg gedragen voor de communicatiemiddelen, het werk van de koster en van het technisch team.

De samenstelling

Vanwege kerkordelijke bepalingen moet onderscheid gemaakt worden tussen:

- De twee ouderling-kerkrentmeesters – zijn ambtsdrager en dus kerkenraadslid.
- Het College van Kerkrentmeesters – de twee ouderling-kerkrentmeesters (voorzitter respectievelijk secretaris) en één kerkrentmeester die geen ambtsdrager maar wel benoemd is (de penningmeester)
- De werkgroep financiën en beheer – de ouderling-kerkrentmeesters, een of meer kerkrentmeesters die geen ambtsdrager zijn en de overige medewerkers financiën en beheer.

In de praktijk zullen college en werkgroep zelden apart vergaderen, maar de officiële bevoegdheden van het college zijn wel anders dan die van de werkgroep.

Op het werkveld financiën en beheer zijn naast de kerkrentmeesters en medewerkers die zitting hebben in de werkgroep nog andere vrijwilligers actief. Denk aan de koster en de redactie van het kerkblad.

De financiën en het beheer

Het vermogen van de Thomaskerk bestaat - naast het kerkgebouw en de pastorie - uit een voormalige kosterwoning en liquide middelen tussen de € 25.000,= en € 75.000,=, een en ander afhankelijk van de stand van de fondsen voor beheer en onderhoud van kerk en woningen en beschikbare legaten. De liquide middelen zijn ondergebracht in spaarproducten.

Obstakels, vragen en uitdagingen:

- Het wordt voor de komende jaren een grotere inspanning om een sluitende jaarrekening te kunnen presenteren. Het blijft de uitdaging om gemeenteleden zo goed mogelijk betrokken te houden bij deze verantwoordelijkheid.
- De gemeente wordt grijzer en kleiner. Er valt een afname van de opbrengsten van Actie Kerkbalans te verwachten.
- Een goede afstemming over de plannen vanuit de verschillende werkgroepen in onze kerk en de financiële consequenties van die plannen blijft een aandachtspunt.
- De pastorie heeft veel onderhoud nodig.

Plannen

- Het opstellen van een lange-termijnbegroting onder meer om de kerkenraad te kunnen adviseren rond de vraag of er in de toekomst nog wel een fulltime predikant betaald kan worden.
- Een meerjarenplan en -begroting voor het onderhoud van het kerkgebouw (inclusief het orgel) en de pastorie.

Communicatie

De Thomaskerk maakt voor de interne en externe communicatie gebruik van:

- *De Nieuwsbrief.*
Verschijning in de regel eens in de 2 weken, met uitzondering van de zomer.
Vorm: een dubbelbedrukt A-4.
Verspreiding: aan huis bezorgd en digitaal.
Inhoud onder meer: overzicht van en toelichting bij de komende kerkdienst(-en), pastoralia, agenda en aankondigingen van komende activiteiten, korte mededelingen.
- *Kerkblad Radar.*
Verschijning 7 keer per jaar.
Vorm: een boekje in A-5-formaat, kleuromslag.
Verspreiding: aan huis bezorgd en digitaal.
Inhoud onder meer: overzicht van de kerkdiensten voor de komende periode, artikelen ter overdenking, interviews met gemeenteleden, In Memoriams, stukjes waarin nieuw ingekomen gemeenteleden zichzelf voorstellen, verslagen van bijvoorbeeld kerkenraadsvergaderingen, overzichten van het kerkelijk bureau.
- *De internetsite van de kerk.*
wordt zeer regelmatig bijgewerkt.
Inhoud onder meer: Overzicht van de kerkdiensten, liturgieën, agenda van activiteiten, informatie over de gemeente, de tekst van de Nieuwsbrief (zonder de pastoralia), foto's van o.a. de liturgische bloemschikkingen en van kinderactiviteiten.
- *De Aanbodkrant.*
Verschijning: eenmaal per jaar, aan het begin van het seizoen.
Vorm: een brochure op A-4-formaat, kleurig en creatief vormgegeven.
Verspreiding: aan huis bezorgd en digitaal; o.a. via het Platform ook verspreid buiten de Thomaskerk.
Inhoud: introductie van het jaarthema en een overzicht van activiteiten op het gebied van jeugdwerk, ontmoeting en verdieping.
- *Social media:* Van Facebook en Instagram kan gebruik gemaakt worden om te attenderen op bijzondere diensten en activiteiten. Ook wordt er gebruik gemaakt van WhatsApp-groepen, bijvoorbeeld om catechisanten en hun ouders te herinneren aan de bijeenkomsten en om na afloop iets te laten zien van waaraan gewerkt is.
- *Kopij* voor gratis regioblad Wereldregio en de PZC. Hier wordt informatie over bijzondere kerkdiensten en het aanbod ontmoeting en verdieping naartoe gestuurd.

Obstakels, vragen en uitdagingen: :

- De verspreiding van de papieren versies van Nieuwsbrief, Radar en Aanbodkrant verloopt goed. Bezorgers doen het van harte. Maar er wordt nogal wat menskracht geleverd. Kunnen we die blijven opbrengen? Hoe kunnen we meer mensen stimuleren zich op te geven voor de digitale versies?
- De kopij die wordt toegestuurd aan Wereldregio en PZC wordt zelden opgenomen, of ingekort tot een enkel regeltje met onvolledige informatie in een agenda.

Plannen

- We blijven ons bezinnen op een aantrekkelijke vormgeving en inhoud van Nieuwsbrief, Radar, site en Aanbodkrant
- We gaan erover nadenken hoe we beter gebruik kunnen maken van social media, met name om mensen van buiten de gemeente te bereiken.